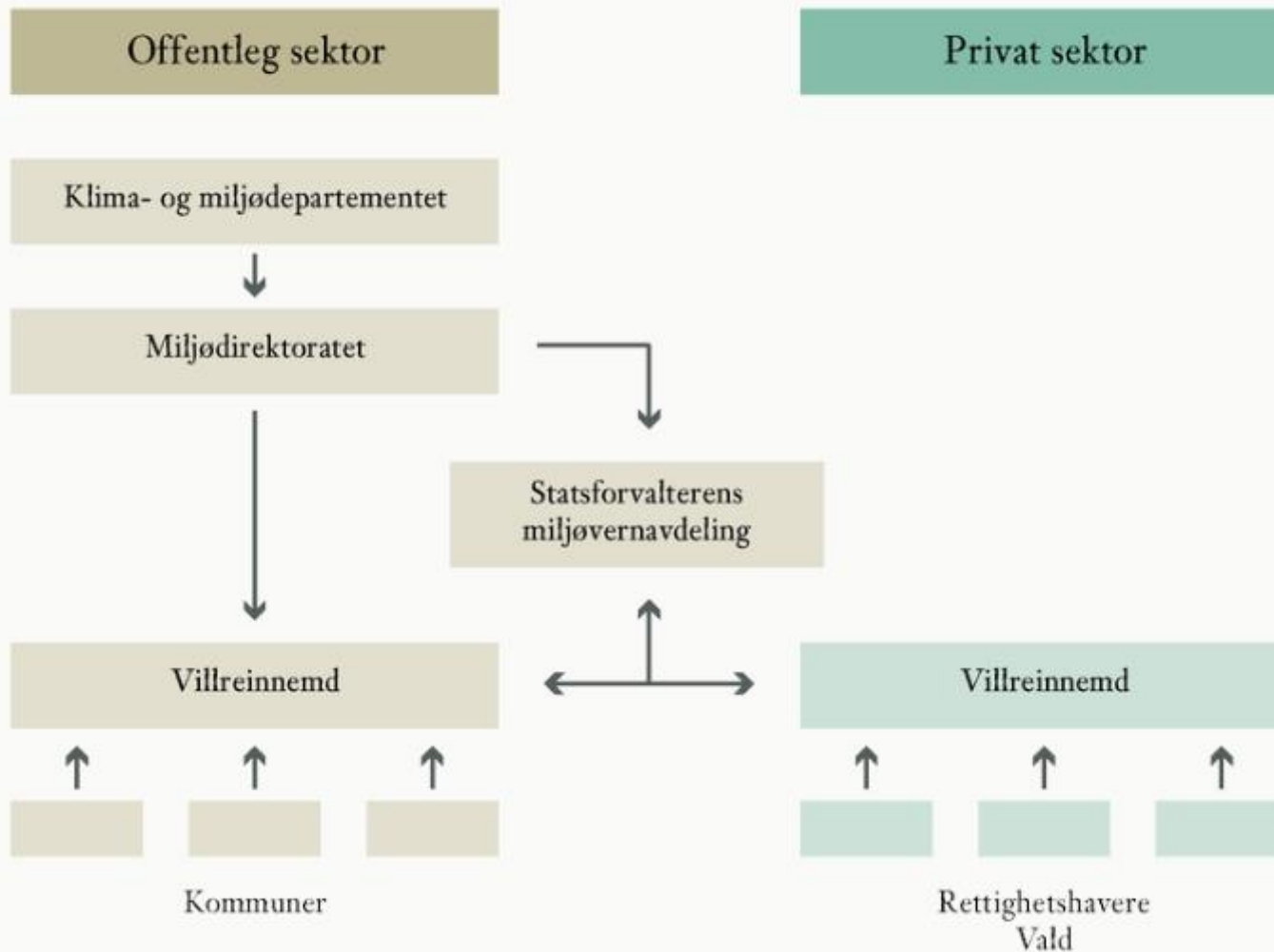

Rådgjevande utval Reinheimen 7. nov 2022

Jo T Lyngved – almenningsstyrar Skjåk Almenning og sekretær for Reinheimen-Breheimen
Villreinutval

Norsk villreinformvaltning

Frå og med årsmøtet i 2022 har villreinutvalet slik samansetjing:

Vidar Vange	Leiar	Skjåk	Finndalen fjellstyre
Bjørn Magnus Tordhol	Nestleiar	Lesja	Lesja fjellstyre
Knut E. Rykhus		Dovre	Øvrige grunneigarar i Lom, Vågå og Dovre
Jørn Sæther		Lesja	Lesjaskog villtag og Lesja grunneigarlag
Inger Line Flydal (Stranda), Rettskavarar i Stranda og Fjord		Stranda	Rettskavarar i Stranda og Fjord
Jan Lars Nesje/ Steinar Mærkrid		Stryn/Luster	Rettskavarar i Stryn og Luster
Knut Peder Voldset		Rauma	Rettskavarar i Rauma
Kjell E. Ramstad		Skjåk	Skjåk Almenning
Birgit Bilstad		Lom	Skjåk Almenning

Vald nr.	Vald	Kommune	Areal (daa)	Årsm.stem.
1	Geiranger grunneigarlag	Stranda	94.871	2
2	Geiranger Aust jaktområde	Stranda	56.237	2
3	Valldal Villreinområde	Nordal (Fjord)	256.181	6
4	Muldal jaktområde	Nordal (Fjord)	33.498	1
5	Øvre Rødal-Kaldhuseter	Nordal (Fjord)	98.971	2
6	Nedre Rødal jaktområde	Nordal (Fjord)	65.529	2
27	Herdalen grunneigarlag	Nordal (Fjord)	30.014	1
7	Voll statsallmenning	Rauma	19.548	1
8	Grytten statsallmenning	Rauma	135.378	3
9	Tunga sameie	Rauma	73.731	2
10	Kabben og Hånådalen grunneierforeining	Rauma	57.435	2
11	Fremmerbrøste sameie	Rauma	72.357	2
12	Øverdalen grunneierlag	Rauma	19.811	1
13	Medalen grunneigarlag	Rauma	24.425	1
14	Vermedalen jaktområde	Rauma	35.462	1
15	Lesjaskog viltlag	Lesja	146.251	3
16	Lordalen statsallmenning	Lesja	512.903	11
17	Lesja grunneierlag	Lesja	98.353	2
18	Dovre vestsida grunneigarlag	Dovre	65.348	2
19	Vågå fellesområde	Vågå	99.414	2
20	Finndalen statsallmenning	Lom	244.422	5
21	Vårdalen statsallmenning	Lom	16.356	1
22	Lia grunneigarlag	Lom	35.250	1
23	Skjåk Almenning, nord	Skjåk	755.809	16
24	Skjåk Almenning, sør	Skjåk	846.894	17
26	Stryn statsallmenning m.fl.	Stryn	88.390	2
25	Luster fellesområde	Luster	511.789	11
	Sum		4.494.627	102

Villreinutvalet sine primæroppgaver

(direkte frå § 4 i vedtektene):

- a) Arbeide med skjøtsel av villreinstammen i Reinheimen-Breheimen villreinområde, herunder også arbeide for at reinens leveområde blir minst mulig påvirket av menneskelig aktivitet og tekniske inngrep.
- b) Ta seg av oppgaver som tar sikte på å fremme en målrettet drift av villreinstammen innen området, for eksempel utarbeidelse av driftsplan og gjennomføring av bestandsregistreringer, beitegranskinger og kondisjonsundersøkelser.
- c) Fungere som kontaktorgan mellom rettighetshavere, myndigheter og jegere.
- d) Framlegge årsmelding og revidert regnskap for årsmøtet.
- e) Utarbeide forslag til fellingskvoter og avskytingsavtale for årsmøtet.
- f) Innen følgende rammer framsette forslag om jakttid: Jaktstart legges til 20. august – og jaktperioden skal normalt vare til 14. september. Unntaksvis kan Villreinutvalget vedta jakttidsutvidelse/-innskrenkelse med inntil 1 uke.
- g) Medvirke til opprettelse av jaktavtaler mellom rettighetshavere innen Reinheimen-Breheimen villreinområde, herunder vilkår for åpne grenser.
- h) Fastsette regler for jaktutøvelse.
- i) Bidra til organisering av felles jakttoppsyn.
- j) Representere Reinheimen-Breheimen villreinområde eksternt og internt.

Reinheimen–Breheimen
villreinutval

Pr. 15 sept 2022

29.000 besøk

18.000 unike brukarar

101.000 sidevisningar

[Jaktinfo](#)

[Aktuelt](#)

[Forvaltning](#)

[Kontakt](#)

Jaktinfo

Her legg vi ut informasjon om villreinjakta. Det blir lagt ut observasjoner om rein i jakttida.

Kontakt oppsynsleiar: Tlf. 45 89 99 10 (08.00-21.00) (OBS. sms funkar ikkje)

Skal brukast om hendingar i samband med jakt, til døme feilskyting, skadde dyr, skadeskyting og lignande.

16.08.2022

Unge villreinjegerar i
Reinheimen

[Les mer](#)

15.08.2022

Nyttig info og
instruksjonsvideo for
prøvetaking CWD

[Les mer](#)

11.08.2022

Felles jaktområde
Reinheimen 2022

[Les mer](#)

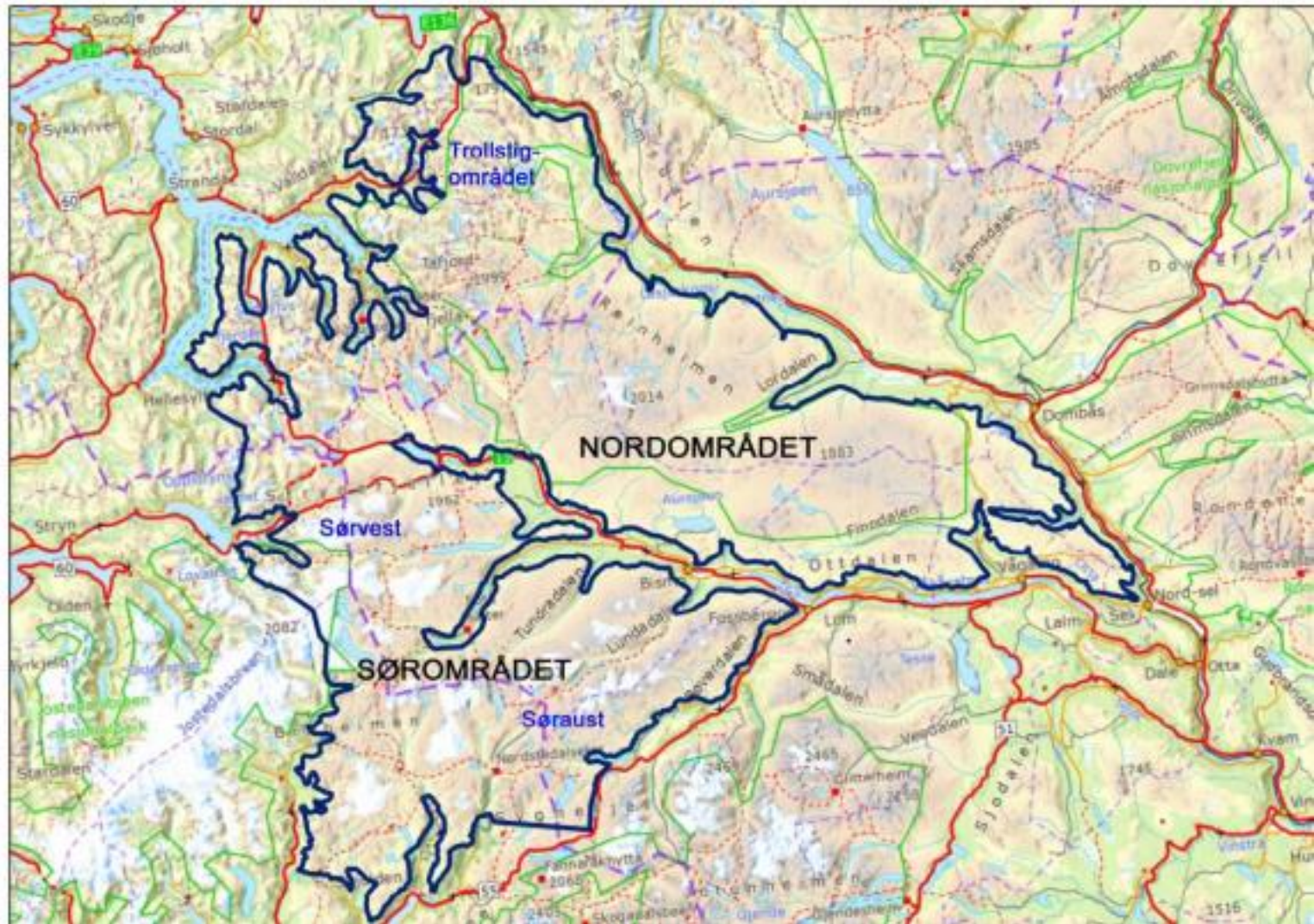

REINHEIMEN-BREHEIMEN

- Leveområdet
- Reinheimen nasjonalpark
- Breheimen nasjonalpark
- Jostedalbreen nasjonalpark

0 5 10 20 Km

Minimumstelling:	2022	2021	Bestandsplan
Reinheimen	1966 dyr	(2063)	1800-1900 dyr
Breheimen sør-vest	276 dyr	(290)	250-300 dyr
Breheimen sør-aust	484 dyr	(510)	400-450 dyr
Tot	2726	(2863)	

Årets kvote (2022)

Reinheimen:	800 løyver	Kalv	40 %
Breheimen sør-vest:	65 løyver	Bukk 40/simle	30 %
Breheimen sør-aust:	200 løyver	Bukk 50	5 %
		Fritt dyr	25 %
Tot	1065 løyver		

Kvalitetsnorm for villrein (Rangifer tarandus)

OPPRINNELIG KUNNGJORT VERSJON

PDF-versjon

Signatur

XML-versjon

Gå til ajourført versjon

Kvalitetsnorm for villrein (*Rangifer tarandus*)

Dato	FOR-2020-06-23-1298
Departement	Klima- og miljødepartementet
Ikrafttredelse	23.06.2020
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2009-06-19-100-§13
Kunngjort	24.06.2020 kl. 16.10
Rettet	29.07.2020 (se nederst), 13.04.2021 (se nederst).
Journalnr	2020-1010
Korttittel	Kvalitetsnorm for villrein

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 23. juni 2020 med hjemmel i [lov 19. juni 2009 nr. 100](#) om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 13. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

Artikkel 1. Formål og virkeområde

Formålet med kvalitetsnormen er å bidra til at villrein, og de ulike villreinområdene, forvaltes på en slik måte at internasjonale forpliktelser overholdes, og at nasjonale målsettinger om ivaretagelse av levedyktige bestander innenfor sine naturlige utbredelsesområder nås. Kvalitetsnormen er retningsgivende for myndighetenes forvaltning i alle saker som har betydning for villrein og skal gi myndighetene et best mulig grunnlag for forvaltningen av bestandene og leveområdene, og faktorene som påvirker disse.

Artikkel 2. Kvalitetsnormens innhold

Kvalitetsnormen fastsetter grenseverdier for god, middels og dårlig kvalitet for villrein i villreinområder, basert på delnormene bestandsforhold, lavbeiter, og leveområde og menneskelig påvirkning, jf. vedlegg I, II, III og IV.

Artikkel 1. Formål og virkeområde

Formålet med kvalitetsnormen er å bidra til at villrein, og de ulike villreinområdene, forvaltes på en slik måte at internasjonale forpliktelser overholdes, og at nasjonale målsettinger om ivaretagelse av levedyktige bestander innenfor sine naturlige utbredelsesområder nås. Kvalitetsnormen er retningsgivende for myndighetenes forvaltning i alle saker som har betydning for villrein og skal gi myndighetene et best mulig grunnlag for forvaltningen av bestandene og leveområdene, og faktorene som påvirker disse.

Kvalitetsnormen for villrein består av tre delnormer:

- 1) Bestandsforhold: Kønns- og alderskorrigert slaktevekt for kalv
Antall kalver per 100 simle og ungdyr
Andel eldre (≥ 3 år) bukk per voksen (≥ 1 år) simle
Genetisk variasjon
Helsestatus – forekomst av alvorlig meldepliktig sykdom
- 2) Lavbeiter: Lavbiomasse
- 3) Leveområde og menneskelig påvirkning: Funksjonell arealutnyttelse
Funksjonelle trekkpassasjer

Samlet fremstilling av de enkelte delnormenes tilstandsvurdering og samlet helhetsvurdering per villreinområde. Fargekodene grønn, gul og rød angir henholdsvis tilstandskategoriene god, middels og dårlig. Grå fargekode angir manglende datagrunnlag.

	Bestandsforhold	Lavbeiter	Leveområde og menneskelig påvirkning	Helhetsvurdering
Villreinområde 1	Grønn	Gul	Gul	Gul
Villreinområde 2	Gul	Grønn	Grønn	Gul
Villreinområde 3	Grønn	Gul	Rød	Rød
Villreinområde 4	Grønn	Grønn	Grå	Grønn

2126

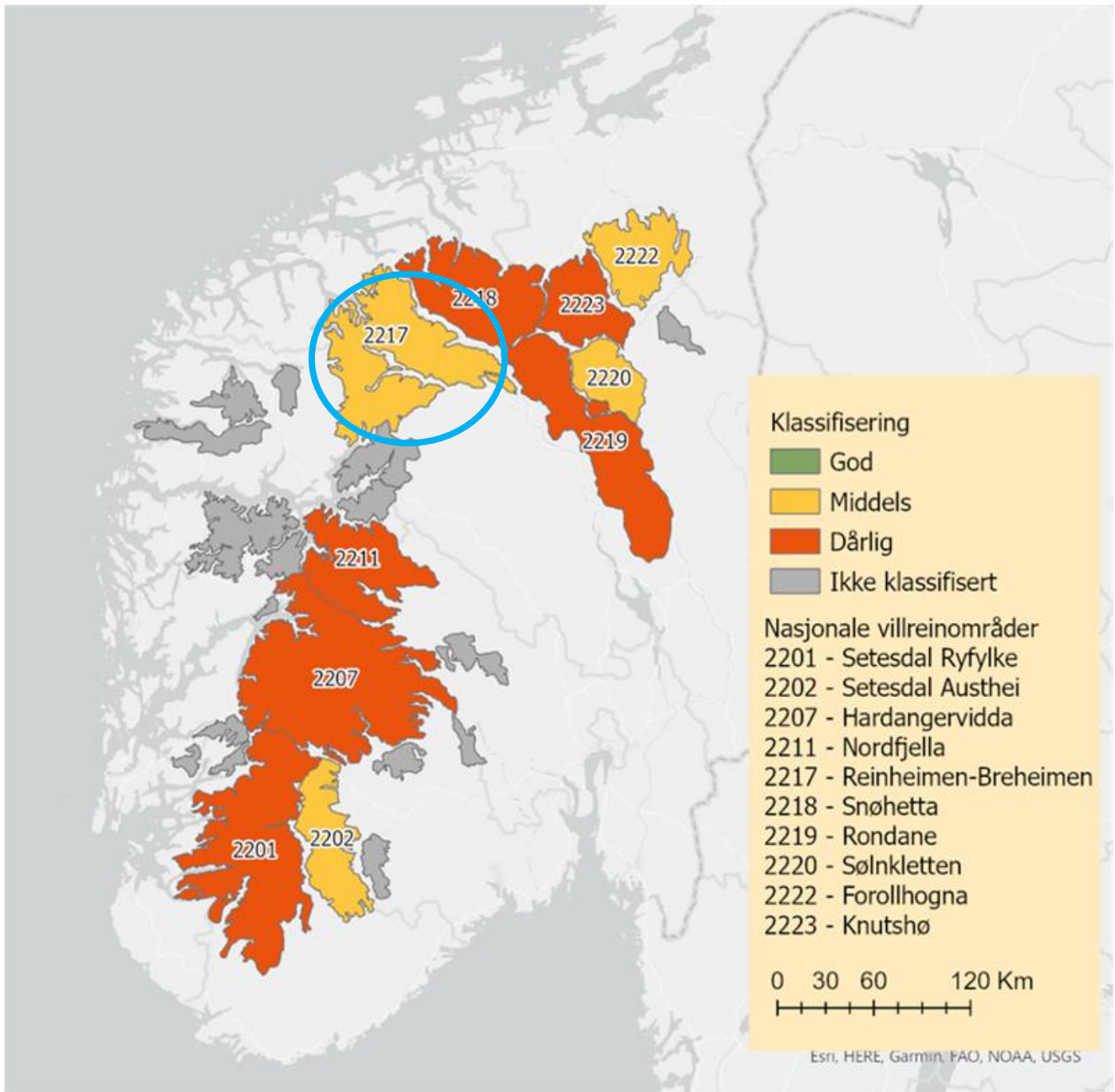
NINA Rapport

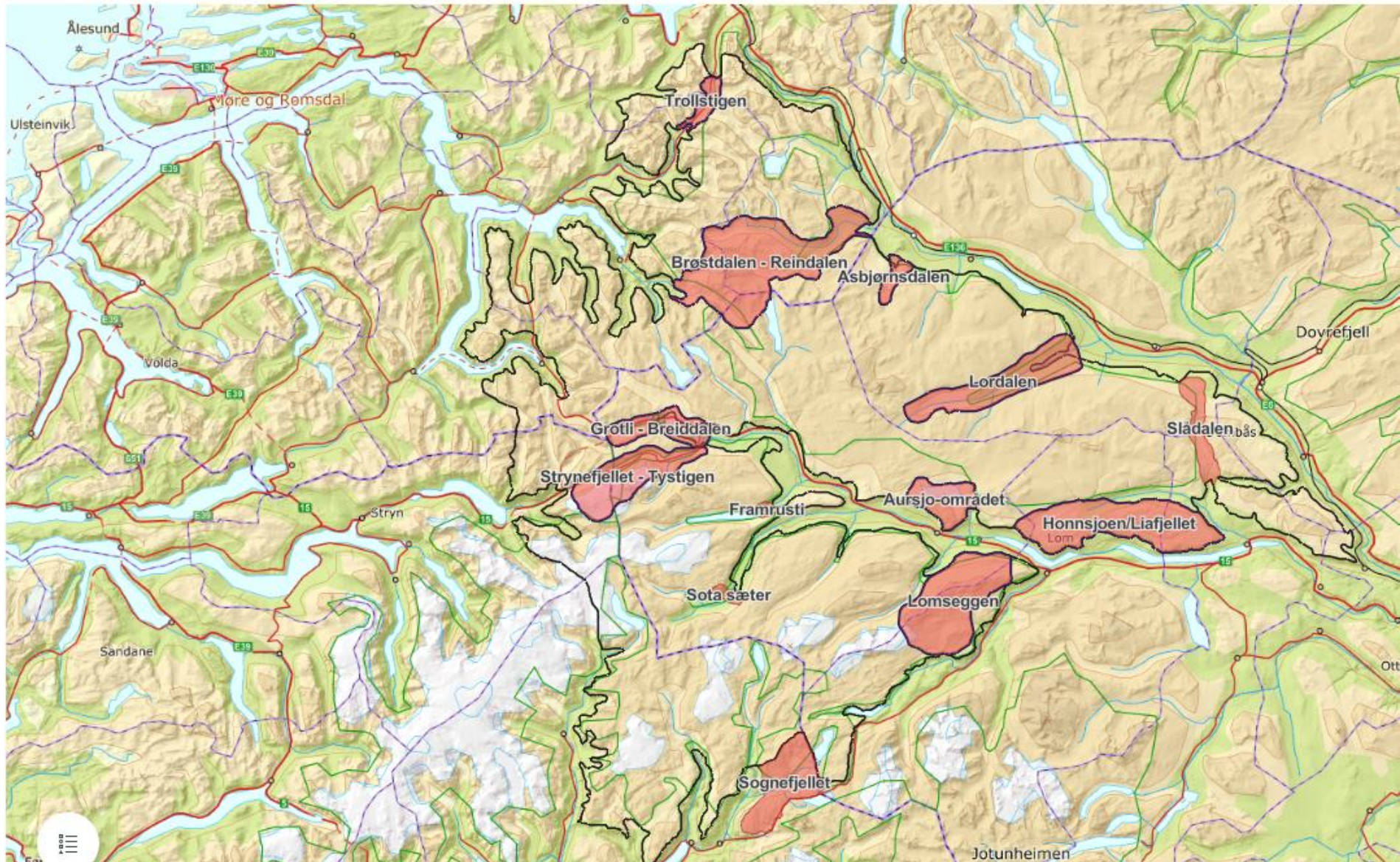
Klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein

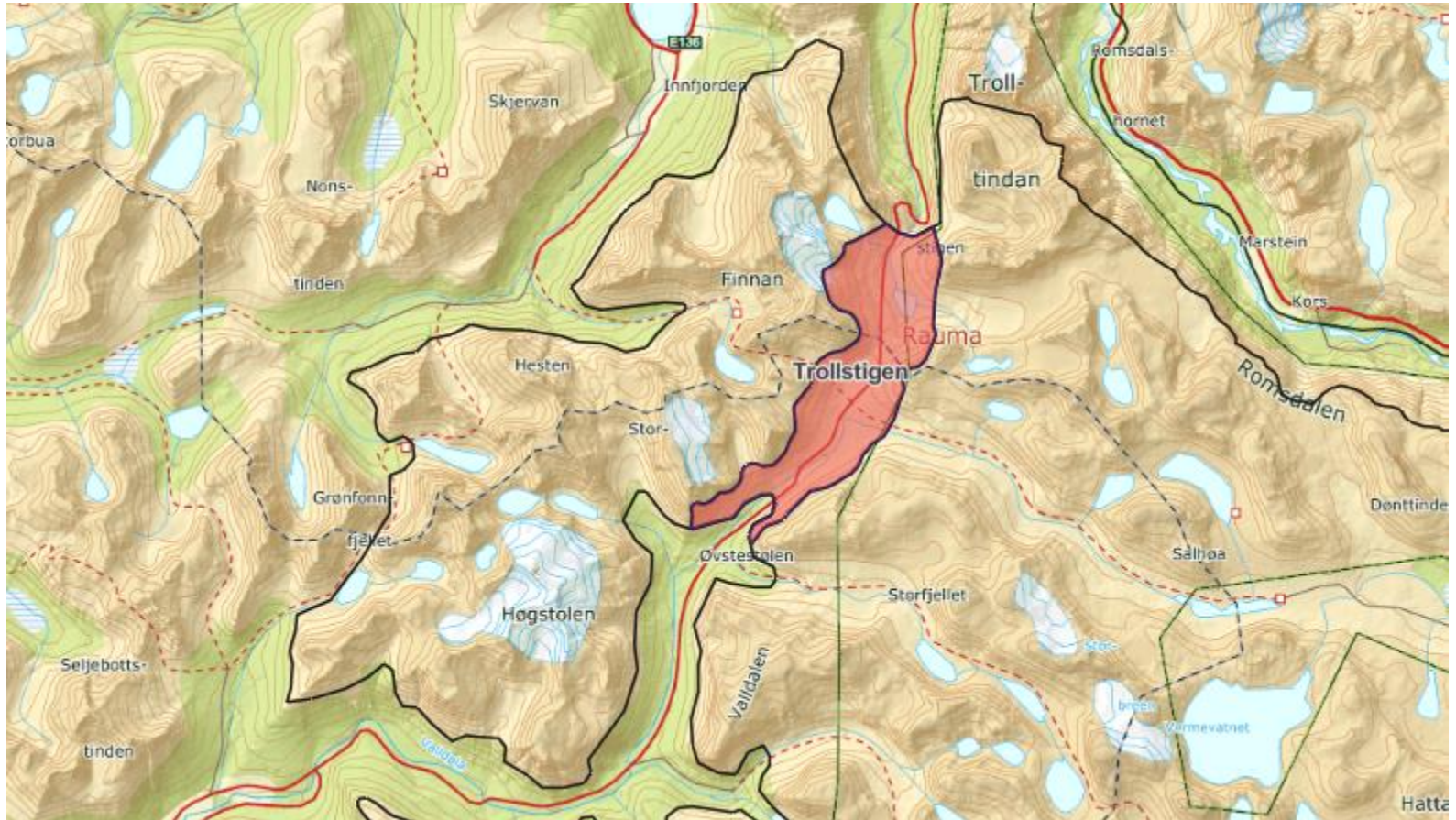
Første klassifisering – 2022

Christer M. Rolandsen, Torkild Tveraa, Vegard Gundersen,
Knut H. Røed, Hans Tømmervik, Kjersti Kvie, Jørn Våge,
Anna Skarin, Olav Strand

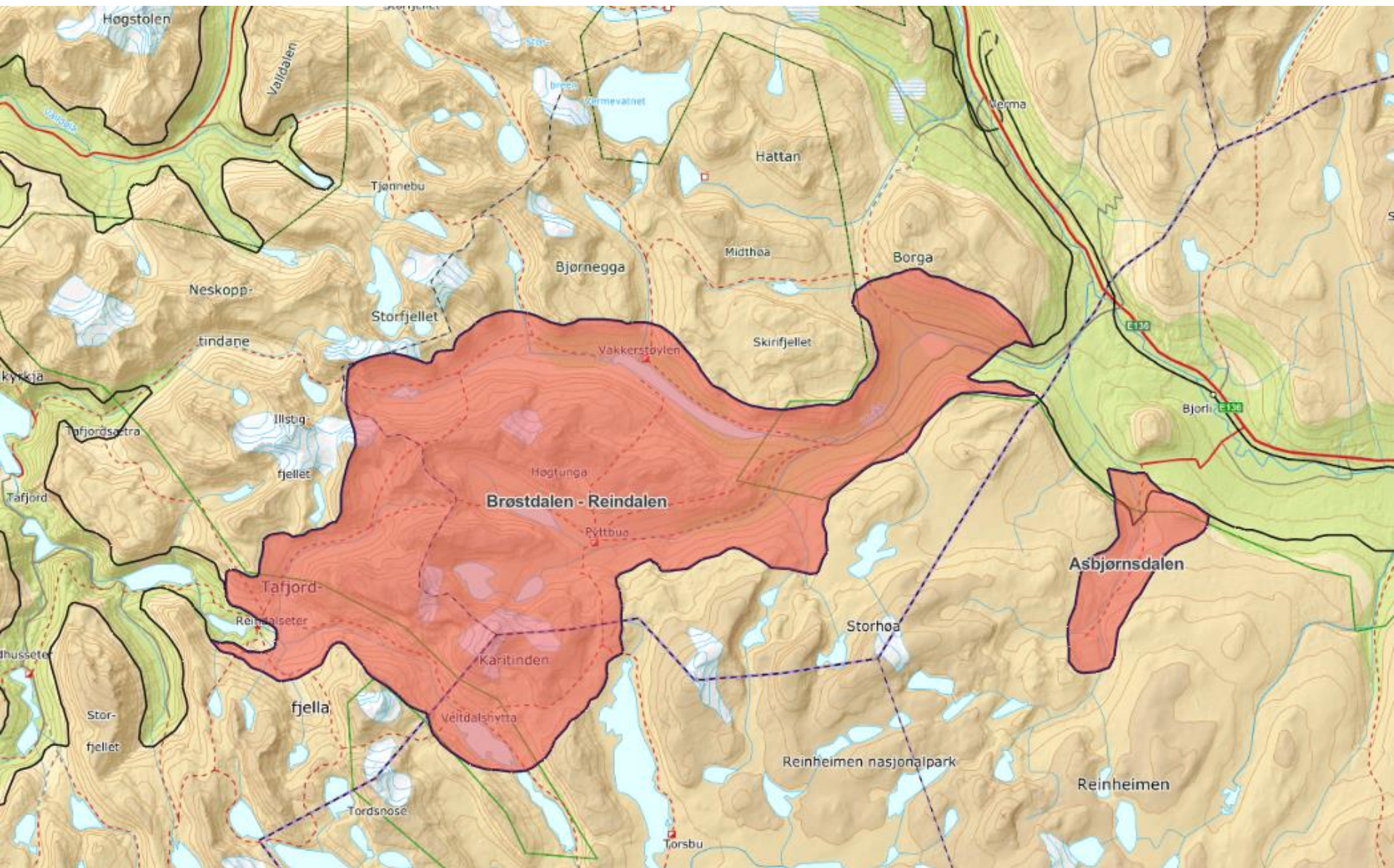

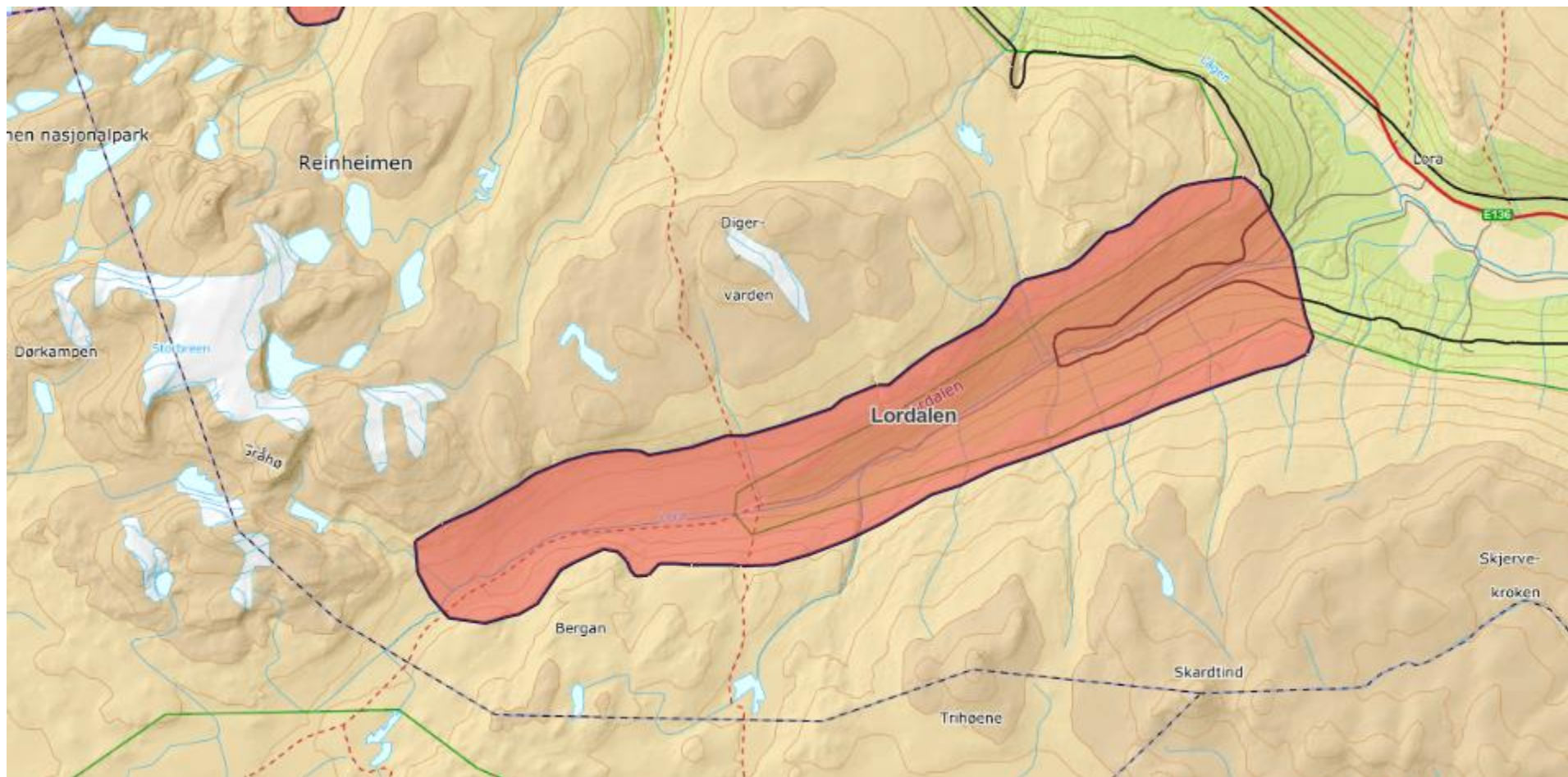

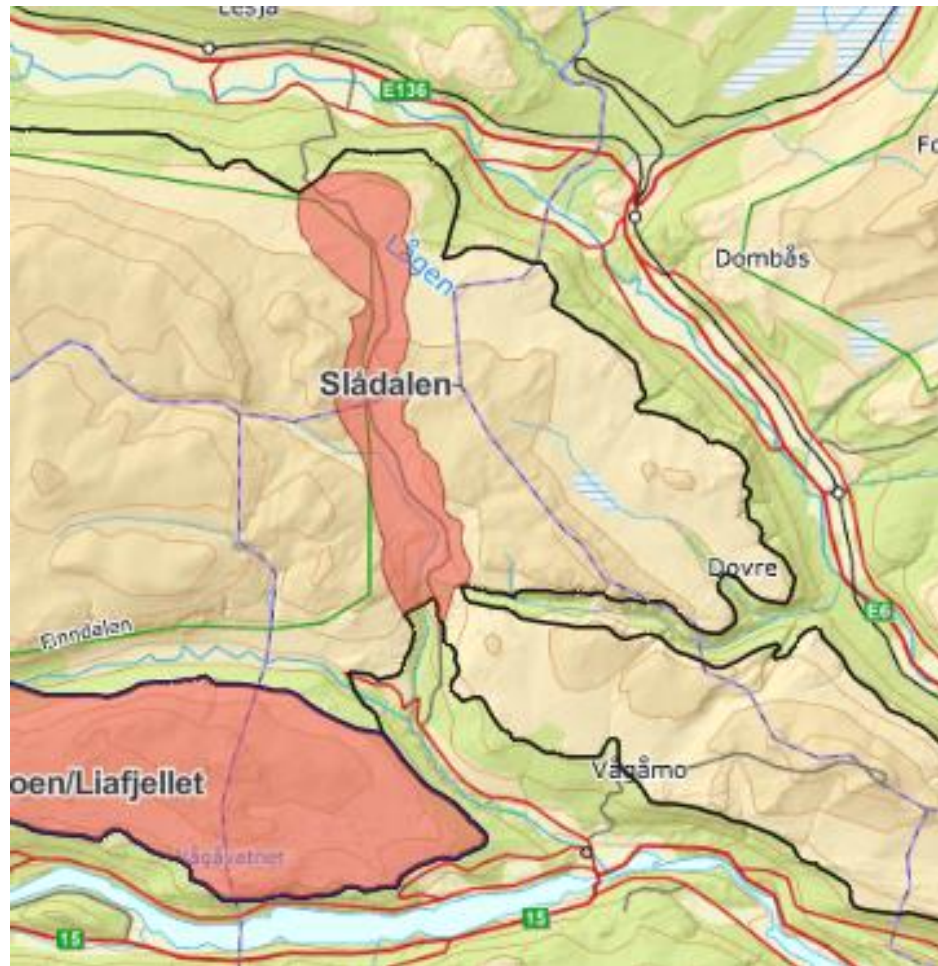

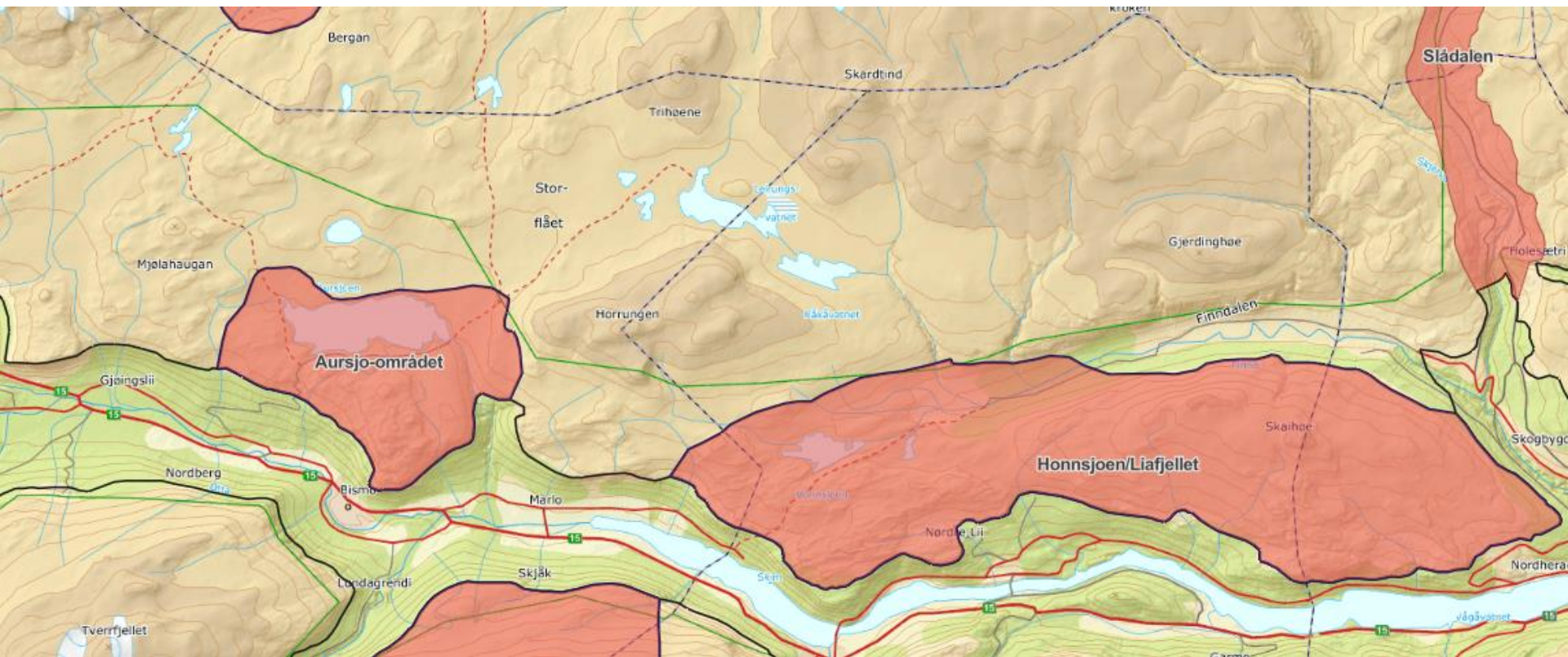

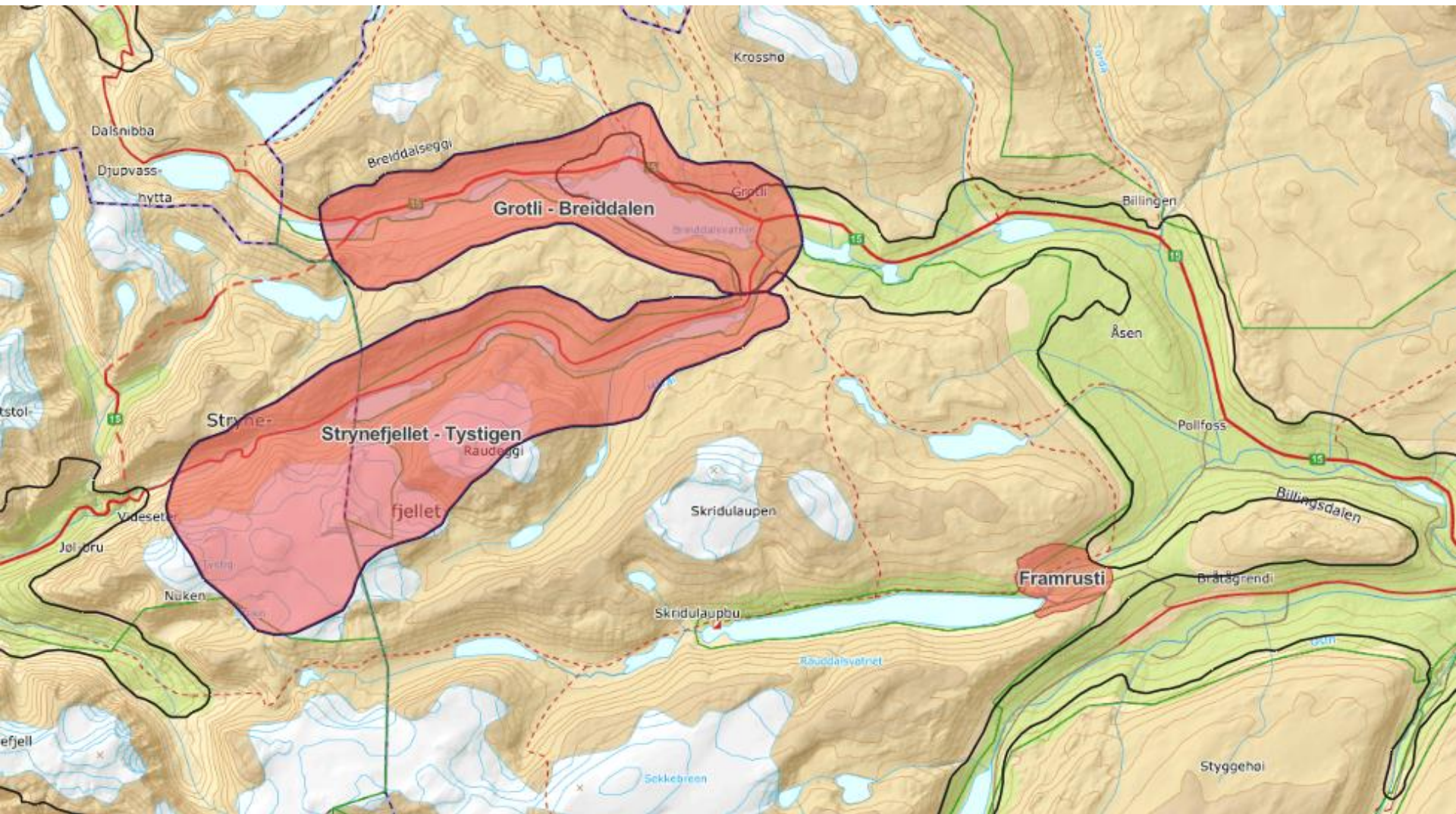

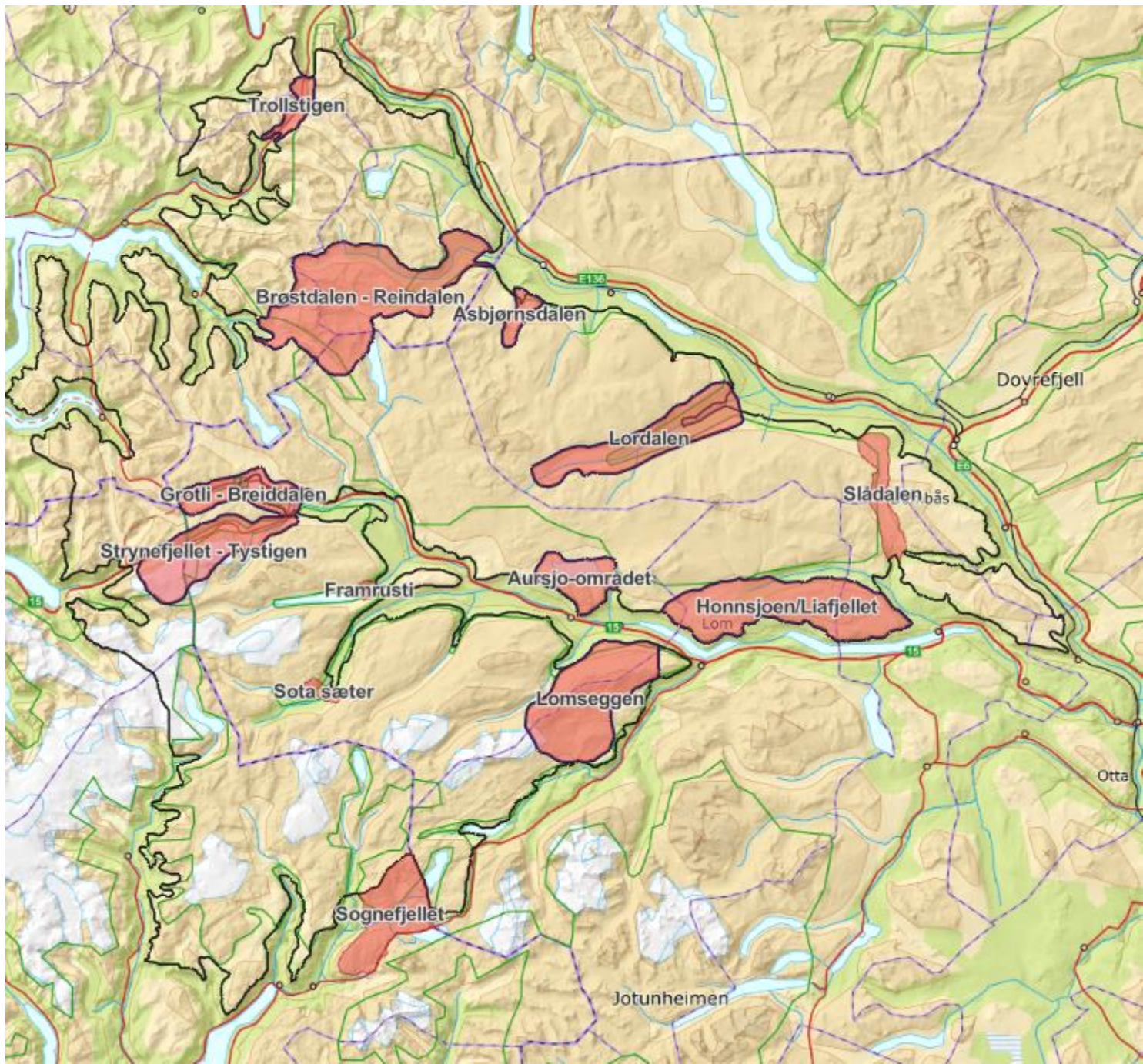
Fokus ID	Fokusområde	Vurdering sommer og høst	Vurdering vinter	Vurdering kalving og oppvekst	Kommentar
RB01b	Trollstigen	Over 90%	Ikke relevant	Usikker	Gammelt vandringsområde mot vest. Sommeråpen veg, trekket har gått ut av bruk. Observert 10 dyr vest for Trollstigen i 2002. Eneste passasje til områdene vest for vegen.
RB02b	Brøstdalen - Reindalen	50-90%	Ikke relevant	50-90%	Trekkbarriere i dag. Jevnt trekk midt i fokusområdet for 50-60 år siden.
RB03b	Asbjørnsdalen	Under 50%	Under 50%	Under 50%	Området har en viktig funksjon som trekkområde for at villreinen skal få utnyttet beitearealer i større dele av Reinheimen. Det er viktig å holde fokus på trekkpassasjen i fremtiden.
RB04b	Strynefjellet - Tystigen	Usikkert	Usikkert	Usikkert	Komplekst fokusområde med flere utfordringer. Usikkert hvor mye trekket er redusert, men villreinenens bruk av den østlige trekkpassasjen fra Langvasseggen er mer redusert enn de to andre som går gjennom fokusområdet.
RB05b	Grotli - Breiddalen	50-90%	50-90%	50-90%	Særdeles viktig trekkpassasje for utveksling mellom Reinheimen og Breheimen. Sterkt trafikkert veg, hyttefelt og mye menneskelig ferdsel.
RB06b	Lordalen	Under 50%	Under 50%	Under 50%	Trekkpassasjene fungerer i dagens situasjon, men det må følges med på fremtidig utvikling siden trekket fungerer som en forbindelse mellom områdene nord og sør for Lordalen, og mellom Lordalen og områdene lengre vest og sørvest i Skjåk kommune.

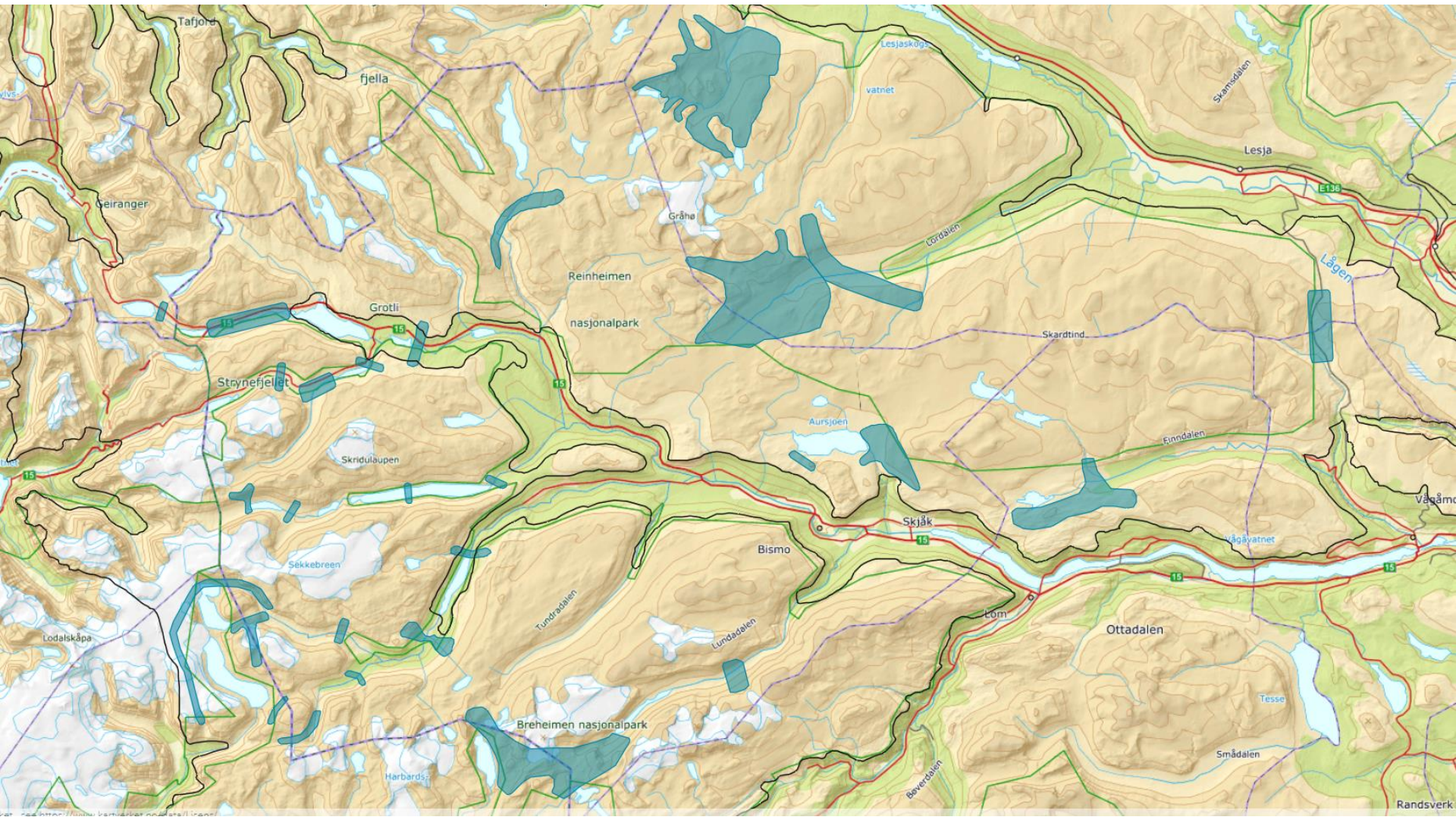
Fokus ID	Fokusområde	Vurdering sommer og høst	Vurdering vinter	Vurdering kalving og oppvekst	Kommentar
RB07	Slådalen	Usikkert	Under 50%	Under 50%	Vei, kraftlinje og ferdsel som kan føre til trekkhindring og fungere som en flaskehals for områdene øst for Slådalsvegen.
RB08b	Aursjo-området	Under 50%	Under 50%	Ikke relevant	Veien ble anlagt og regulert for mer enn 50 år siden, relativt rolige forhold vinterstid. Største utfordring er sommerstid, da er det mest aktivitet.
RB09b	Honnsjoen/Liafjellet	Under 50%	Under 50%	Under 50%	Villreinen bruker trekkpassasjen både vinter og vår. Dette er en trekkpassasje som det må følges med på, viktig at den opprettholdes.
RB10b	Lomseggen	Under 50%	Over 90%	Under 50%	Det oppstår store utfordringer når villreinen trekker til Lomseggen dersom den blander seg med tamrein. En enda større utfordring er dersom fostringsflokker reetablerer seg i Lomseggområdet.
RB11	Sognefjellet	Under 50%	Under 50%	Under 50%	Dette er et utvekslingsområde mellom to villreinområder. Det er utfordringer knyttet til Sognefjellsvegen og innfallsporner til terrenget. Det er flere eldre trekkpassasjer som ikke har blitt brukt i seinere tid.
RB12	Framrusti	Under 50%	Under 50%	Under 50%	Viktig trekkpassasje for bukk. Reguleringsmagasin, ferdsel og beitedyr er årsak til forstyrrelser.
RB13	Sota sæter	Under 50%	Under 50%	Under 50%	Driften av Sota sæter har vært sesongbasert og er en innfallsport til Nørstedalssæter. I seinere tid har aktiviteten ved Sota sæter økt, og sesongen er utvidet. Her er det utfordringer knyttet til trekket sør-vest i området.

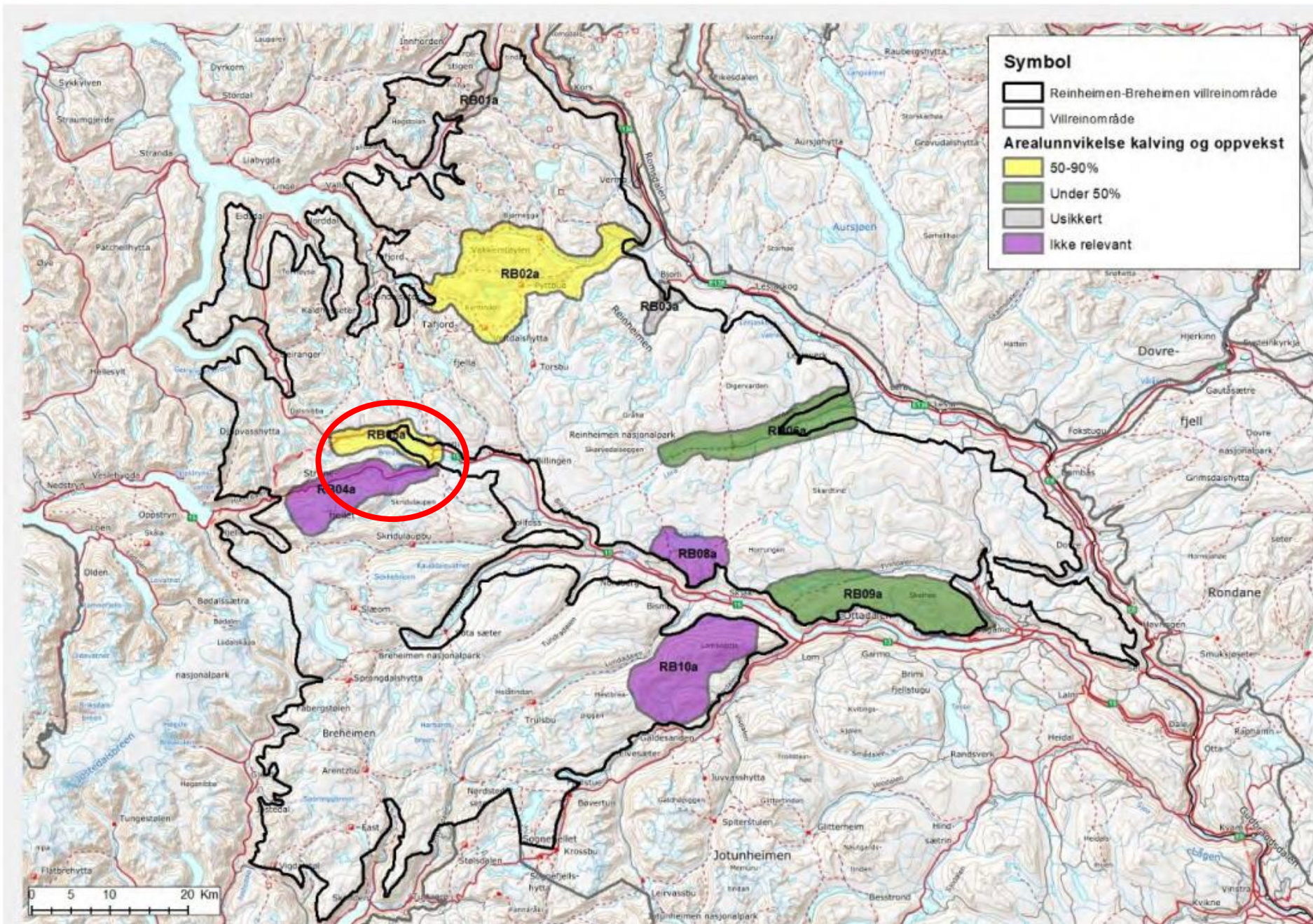
Fokus ID	Fokusområde	Vurdering sommer og høst	Vurdering vinter	Vurdering kalving og oppvekst	Kommentar
RB01a	Trollstigen	Over 90%	Ikke relevant	Usikkert	Langs vegen er det mye trafikk og aktivitet i barmarksperioden. Det er forbud mot camping langs vegstrekningen innenfor landskapsvernområdet. Viktig at villreinen her blir sett på som en helhetlig del av villreinstammen i Reinheimen-Breheimen.
RB02a	Brøstdalen - Reindalen	50-90%	Ikke relevant	50-90%	Villreinen har redusert sin bruk av området.
RB03a	Asbjørnsdalen	Under 50%	Under 50%	Under 50%	Området har en viktig funksjon som beiteområde. Det har også en viktig beliggenhet med tanke på klimaendringer, siden det er sein snøsmelting her.
RB04a	Strynefjellet - Tystigen	Under 50%	Under 50%	Under 50%	Ferdsl og forstyrning hindrer naturlig arealbruk. Sommerskiser og veg genererer ferdsel. I tillegg er det spredt hyttebebyggelse.
RB06a	Lordalen	Under 50%	Under 50%	Under 50%	Ferdsl og forstyrrelser i nærheten av kalvingsland fra setergreider og spredte hytter. Det er både vårbeite for bukk og kalvings- og oppvekstområder i fjellområdene rundt dalen. I dalen er det viktig vårbeite.
RB08a	Aursjo-området	Under 50%	Under 50%	Under 50%	Veg, ferdsel og forstyrrelser. Trekkvei er oversvømt pga. demning og ferdsel som reduserer naturlig arealbruk og tilgang til vinterbeiter
RB09a	Honnsjoen/Lia fjellet	Under 50%	Under 50%	Under 50%	Villreinen får utnyttet arealet med dagens situasjon. Ved økte forstyrrelser kan dette potensielt føre til redusert arealbruk.
RB10a	Lomseggen	Under 50%	Over 90%	Under 50%	Overlapp mellom tamrein og villrein på vinter/vårparten. De siste 40 årene har dette i hovedsak vært bukk, mens fostringsflokker bruker Lundadals-området.
RB05a	Grotli - Breiddalen	50-90%	50-90%	50-90%	Mer redusert bruk i dag enn det var for ca. 15 år siden, usikkerhet om årsaken. Trafikken langs vegen har også økt i seinere tid og det er mer tungtransport.

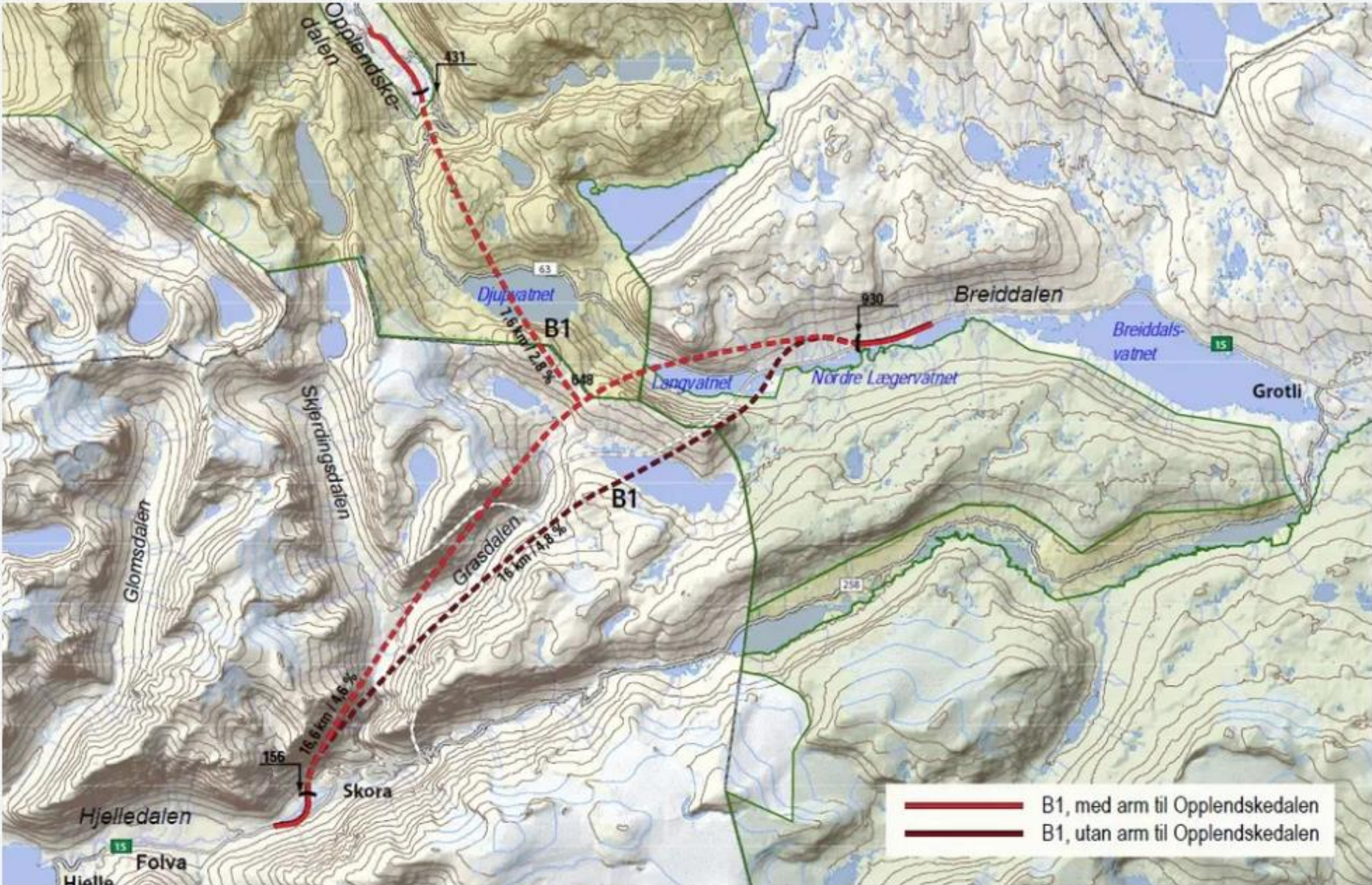
Tabellen viser arbeidsgruppas vurdering av arealunnvikelse for hvert funksjonsområde i de ulike fokusområdene. (Klikk på tabellen for å få den større).

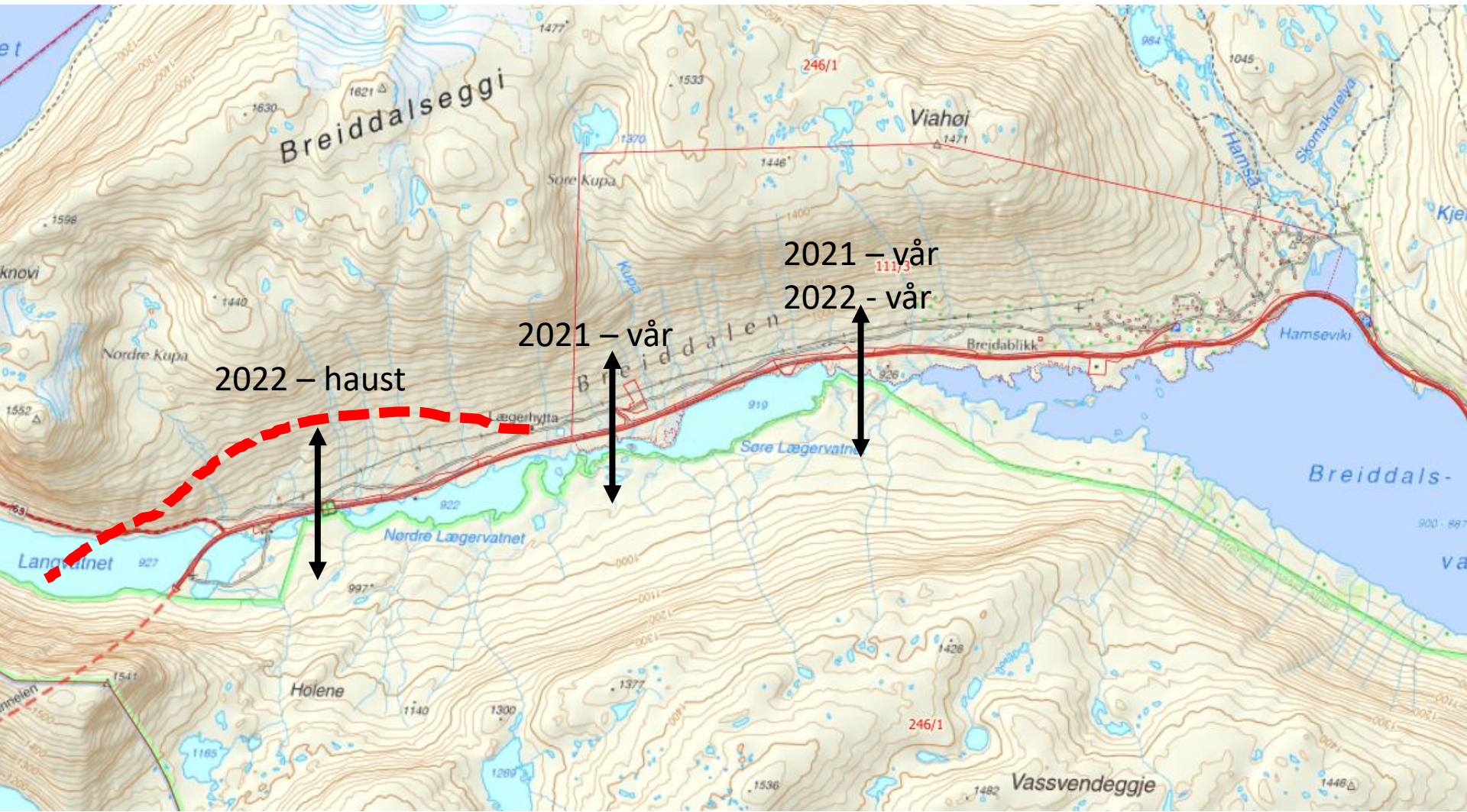

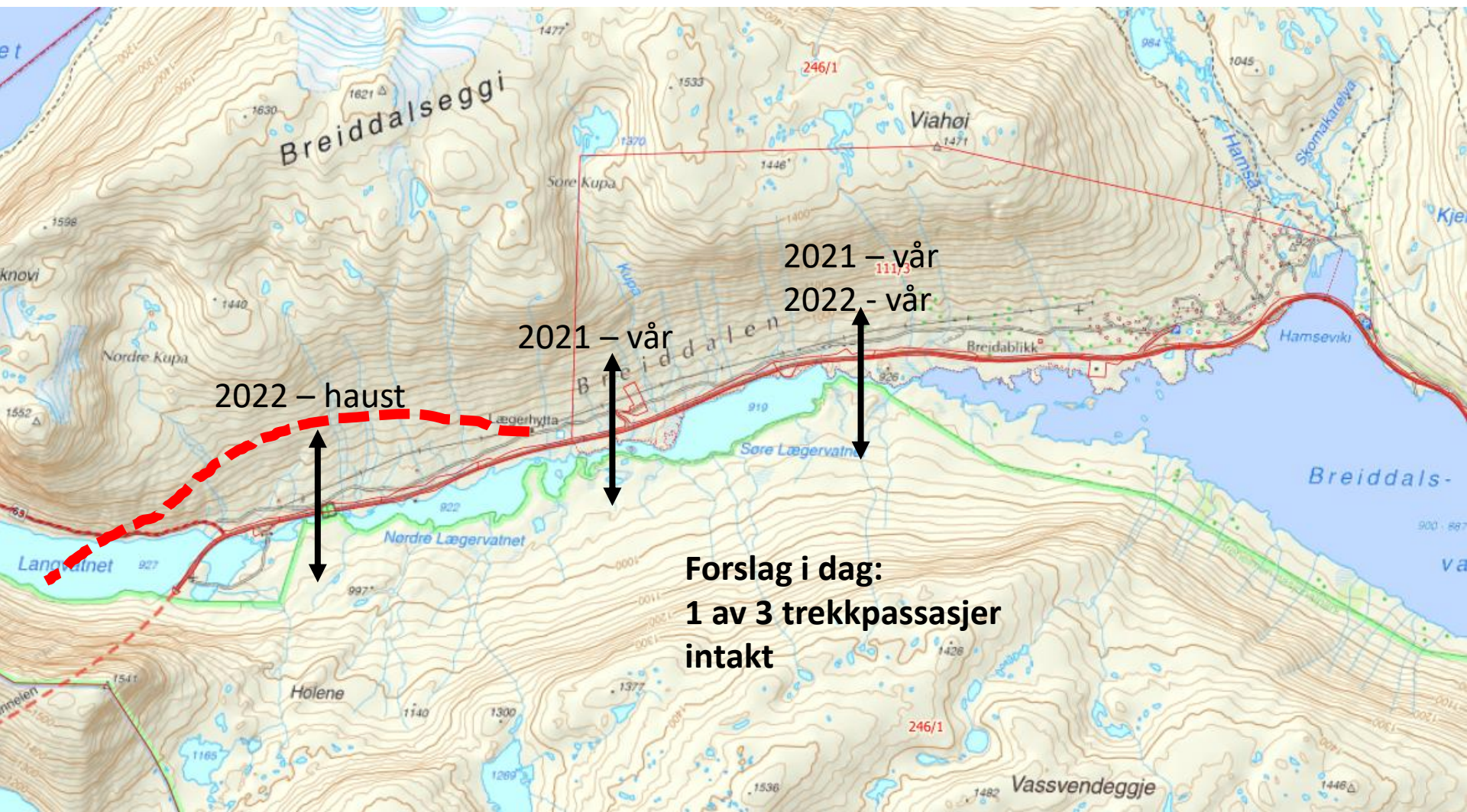

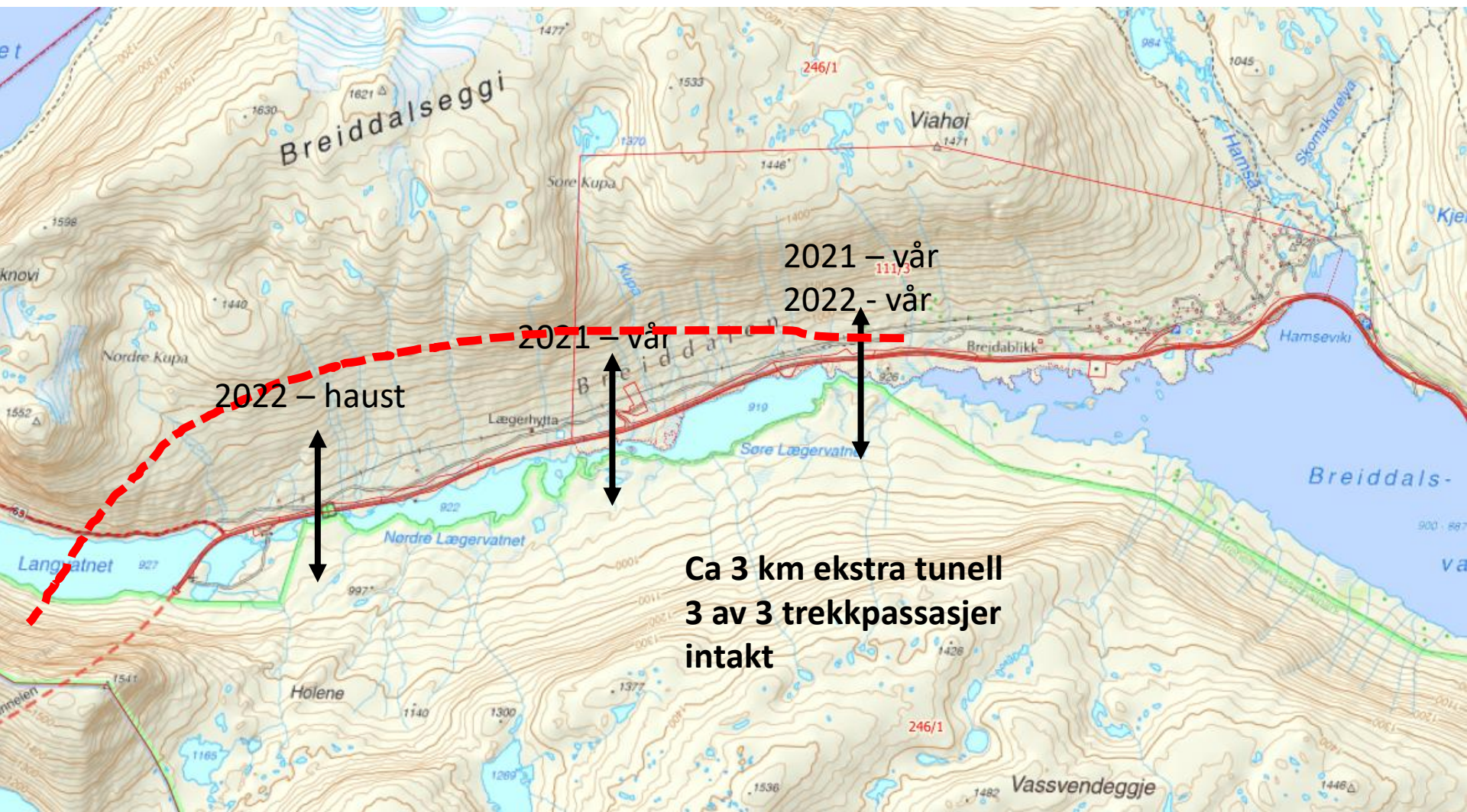

2022 - haust

2021 - vår

2021 - vår
2022 - vår

Forslag i dag:
1 av 3 trekkpassasjer
intakt

Breiddalseggi

Viahøi

2021 - vår
2022 - vår

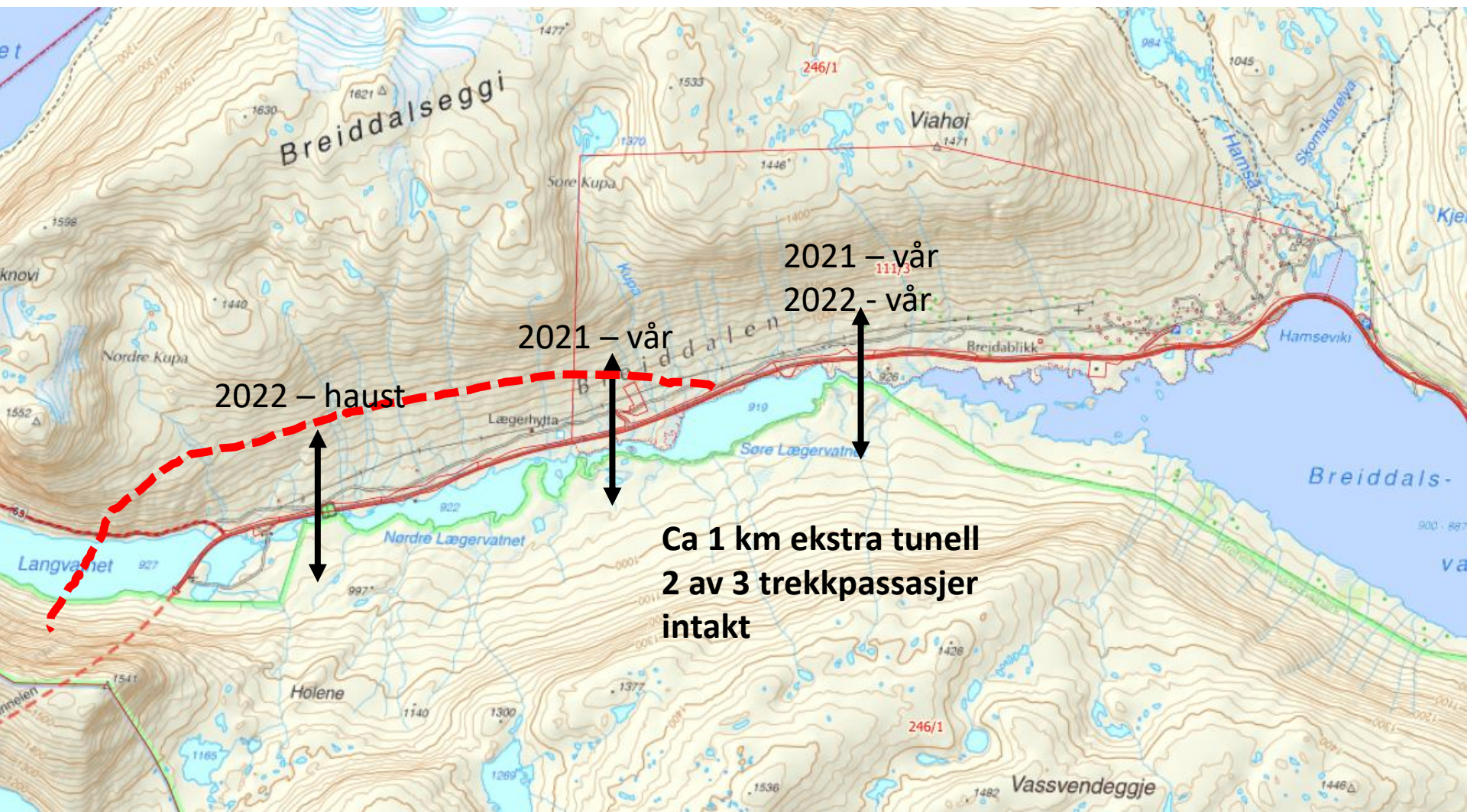
2022 - haust

2021 - vår

Ca 3 km ekstra tunell
3 av 3 trekkpassasjer
intakt

Holene

Vassvendegge

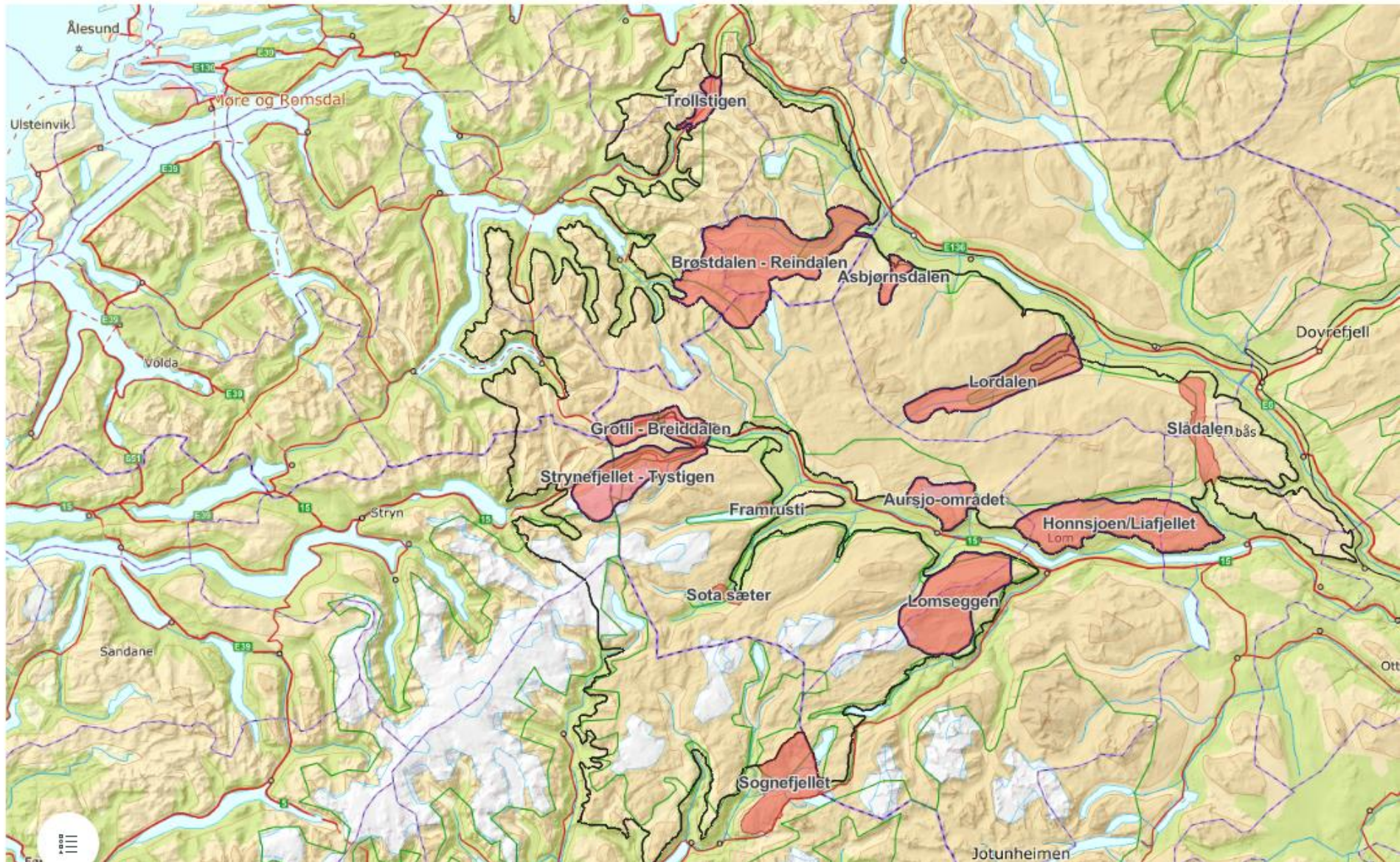
2022 – haust

2021 – vår

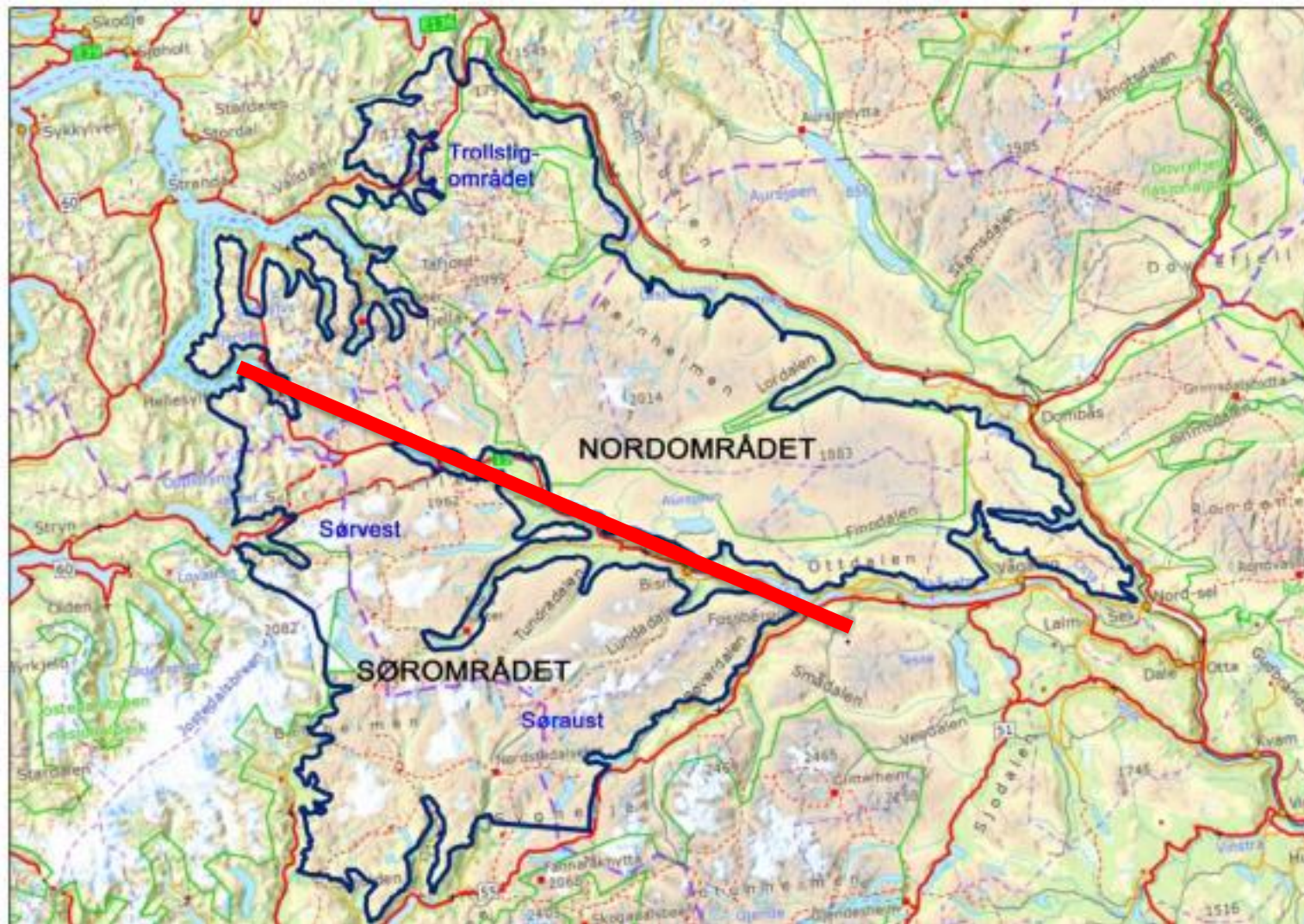
2021 – vår
2022 – vår

Ca 1 km ekstra tunell
2 av 3 trekkpassasjer
intakt

	Delnorm 1	Delnorm 2	Delnorm 3	Helhetsvurdering
Forollhogna	Orange	Orange	Orange	Orange
Snøhetta	Red	Orange	Red	Red
Rondane	Orange	Orange	Red	Red
Sølnkletten	Orange	Green	Orange	Orange
Knutshø	Red	Green	Orange	Red
Hardangervidda	Red	Orange	Red	Red
Setesdal Austhei	Orange	Orange	Orange	Orange
Nordfjella	Red	Orange	Red	Red
Setesdal Ryfylke	Red	Orange	Red	Red
Reinheimen-Breheimen	Orange	Orange	Orange	Orange

	Delnorm 1	Delnorm 2	Delnorm 3	Helhetsvurdering
Forollhogna	Orange	Orange	Orange	Orange
Snøhetta	Red	Orange	Red	Red
Rondane	Orange	Orange	Red	Red
Sølnkletten	Orange	Green	Orange	Orange
Knutshø	Red	Green	Orange	Red
Hardangervidda	Red	Orange	Red	Red
Setesdal Austhei	Orange	Orange	Orange	Orange
Nordfjella	Red	Orange	Red	Red
Setesdal Ryfylke	Red	Orange	Red	Red
Reinheimen-Breheimen	Orange	Orange	Orange	Orange

